

Tatranské zmätky alebo epizódka nešťastného dievčaťa

I.

Dážď padal na zem šikmo ako špendlíky a ja som sa zrazu preľakla, čo by sa stalo, ak by som mala namiesto duše nafukovacíu bábiku. Niekedy sa to aj tak zdalo. Nádychy, výdychy, výčitky, kriky, všetko sa do nej cpalo, dusilo, stláčalo, len nie a nie nájsť kohútik, ktorý by sa dal zavrieť, zatlačiť a ja by som rozhodným gestom prehlásila: „Stop, stáť, dost! Chceme byť úplne sama!“

Takto som už hodnú chvíľu blúdila lúkami kdesi medzi Tatranskými Matliarmi a Dolinou Kežmarskej Bielej vody a snažila sa usporiadať si myšlienky. Potom, ako ma nechal Petr („Vždyť viš, Katunko, to je přece normální, že se lidé rozcházejí. Moc si to bereš,“), som sa pokúšala hľadať pokoj tam, kde rástla dutá tráva, pod nohami vznikali a zase mizli tajomné mraveniská a za okienkom v chatách sa predávali pre deti strašne drahé lepkavé nanuky a pre dospelých strašne drahé lepkavé dvanástky: v Tatrách.

Každé prázdniny sme v detstve trávili v béžovej budove Vojenských klimatických kúpeľov. Mocne ma priťahovalo slovo „vojenské“ a za každým stromom som videla postavy v zelenej uniforme. Aj „kúpele“. Čakala som vane s bublinkami a v zamotaných chodbách Rimanov, ktorí by pili zakázané víno.

II.

Keď sa zo štítov zosypal večer, vyšla som von. A keďže každú krízu človek rieši návratom, chcela som sa vrátiť k cestičkám, po ktorých som kráčala, keď ešte nebola hanba zohnúť sa po kamienok alebo utrieť si nos do kapucne.

Pri fontáne za budovou kúpeľov křkali žaby. Odkedy zúrila v Tatrách víchrica, stále sa predomnou ako na diapozitívoch odhaľovali nové pohľady na hory. Kežmarský štít mal na krku inakšiu krivku zo skál. Cvak. Slavkovský štít sa premenil na tvár mojej tety s bolestivým výrazom. Cvak. Havran a Vidla súperili o belosť lýtok ždiarskych dievčat. Cvak, cvak. Žltá kopa, Čierny štít, Červené pleso. Farby sa miešali, hýrili, prelievali, chvíľu to bola vlajka Nemecka a o chvíľu zase cvak. Wahlenberg, Szontagh, Téry... Až bolo počuť pukať haluze, keď tu prechádzala armáda múdrych mužov. Cvak.

Tak skončilo hľadanie detstva a tak sa začal nový deň.

III.

Ráno:

Pri nízkych panelákových sa hralo dieťa. Tak trochu na mňa doľahla závisť, že toto nazývajú miestni sídliskom a zlostne som myslela na sivé zúbkované rozbité lego, ktoré vidím doma z okna.

Chlapcovi odstávali uši. Uškrnula som sa a pozorovala Franza, ako rozťahuje ruky a myslí si, že je lietadlo, robí kotrmelce a myslí si, že je partizán a šplhá sa na borovicu a myslí si, že z nej oberie jablká. Franz vedel, že ho sledujem, preto sa predvádzal. Pravdepodobne ma chcel upútať skokom do trávy alebo zvláštnymi zvukmi, pri ktorých nafukoval a vtáhoval líca, ale mňa priťahovalo niečo iné. Hnedé oči, veľké uši, hrubé obočie a nemožná ofina... Ach prečo, dofrasa prečo, mi ten chlapec tak veľmi pripomína Kafku???

Obed:

Vybrala som sa do lesa. Za hotelom Metalurg raz našiel otec huby. Vrazil, že ak sa človek pokloní hore, odhalí mu poklady. Ale ja som nemohla, tak veľmi nemohla ohnúť kolena. V prežehnaní som už videla iba dotyk rukou na čelo, hrud', plecía a tlesknutie – zamrežovanie sa v modlitbe. Svätí sa premenili na obyčajných ľudí s jamkou na líci a už som sa k nim nedokázala modliť. Spovede prestali byť odhalením, ako keď v kameňolome vypočúvajú horu... S urazenou hrdosťou som bola pripravená zakričať: „A just sa nepokloním hore!“, aj keby sa oproti vynoril tichý hubár Čapek v kockovanej rádiovke so šiltom.

Večer:

Jediný košík, s ktorým som sa vrátila do kúpeľov, bol môj hrudný. Nenašla som huby, zašpinila sa v tráve a na chodbách zariadenia som nestretla žiadneho Rimana. Iba v bufete pri jedálni sedela posledná légia nočných borcov a pila víno. „Salve,“ pomyslela som si a poklonila sa starému stotníkovi pri pulte.

IV.

Lahla som si na posteľ a spomenula si na hru, ktorú som ako dieťa hrávala na túrach. Rodina mala smiešne kraťasy, zrolované šišiplášte a jedla tyčinky. Ja som ostávala za nimi a hrala sa na rádio. Volalo sa „Ja“ a do vysielania volali dookola poslucháči, ktorí dostávali otázky z môjho života. Za správnu odpoveď si vybrali cenu - hračky, jedlo alebo oblečenie, ktoré som mala práve na sebe.

„Dobrý deň, haló, haló, kto nám volá?“

„Áno, Ivka? Ivka?“

„Odkiaľ?“

„Že nevieš vyliezť na orgován?“

„Áno, uhádla si! Koniec sveta nastane vtedy, keď figúrky dinosaurov postavíš na sušičku prádla bežiacu na plné obrátky a máš strach, že je zemetrasenie. A o chvíľu máš ešte väčší strach, že dorazí meteorit a zničí všetky veky vekov. Amen.“

V rádiu bolo ticho. Moderátorka – ja - preglgla. Poslucháčka – ja - tiež. V detstve som sa zvykla často báť.

V.

Tatry nado mnou stáli s vyliatymi kotlami, popraskanými perami a ubolenými roklinami. Až som začala mať chvíľu zlé svedomie, či som ich náhodou niekedy v duchu nahnevanej sklamanej slečny nerozbila o žulu.

Vyšla som von. Skúsila som si kľaknúť. Na lúku, na férovku, na pýchu.

A bolo to zvláštne. Nenašla som žiadnu hubu.

„Dobrý den!“

Nikde sa nezjavil ani Karel v podkolenkách vyšších ako natreté stromy na jar.

Nado mnou stáli Tatry, staré a znovuzrodené a ja som sa začala báť. Že niekde vysielajú rádio Ja, deti vykladajú figúrky na zapnutú sušičku a na zem letí meteorit. A ja som sa na nej nenaučila nič iné, iba písať hlúpe texty a myslieť si, že v pokosenej tráve sa dá nájsť šťastie len tak, bez ľudí.